

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Arviointi kokonaisturvallisuuden johtamisen tukena

10.4.2026

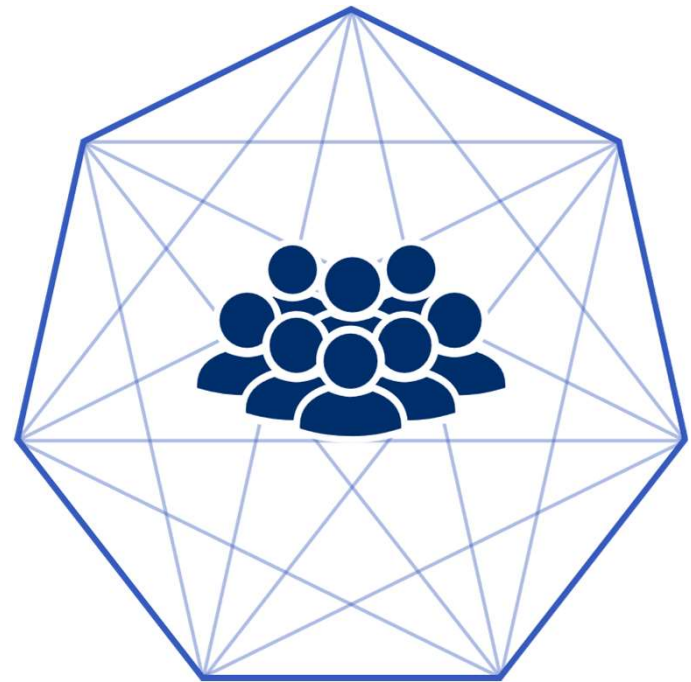

Kokonaisturvallisuuden muutosvoimat?

- Turvallisuusympäristö elää ja muuttuu
- Suomen Nato –jäsenyys
- EU:n muuttunut rooli turvallisuustoimijana
- Kansalliset kokemukset kriiseistä ja häiriötilanteista
- Teknologinen kehitys ja digitalisaatio
- Ilmastonmuutos
- Informaatioympäristö
- Yksilön roolin korostuminen

**Monimutkainen ympäristö
edellyttää monipuolista
varautumista sekä
kokonaisturvallisuutta**

**Näiden toteuttamista ohjaa
Yhteiskunnan Turvallisuusstrategia**

Kehittyvä kokonaisturvallisuus

2003: Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia

Uhkamallit, ministeriöiden tehtävät ja kriisijohtamisen perusteet

2006: Mukaan varautuminen paikallisiin, lyhytaikaisempiin ja vaikutuksiltaan rajallisempiin häiriötilanteisiin

2010: Yhteiskunnan Turvallisuusstrategia

Mukaan uusia alueita, palveluita ja toimintoja sekä järjestökenttä

2017: Valtiokeskeisestä lähestymistavasta koko yhteiskunnan kattavaan, yhteistyötä korostavaan malliin

2025: Koettujen kriisien oppien pohjalta enemmän painotusta käytäntöön ja vasteeseen

Kyse suomalaisen yhteiskunnan kriisinkestävyydestä - sen ylläpitämisestä ja vahvistamisesta

Toiminnan lähtökohtana normaaliolojen järjestelyt ja lainsäädäntö.

Strategiassa ei määritetä toimijoille uusia tehtäviä tai vastuita, vaan kuvataan nykytilaa yhtenäisen toimintaperustan vahvistamiseksi.

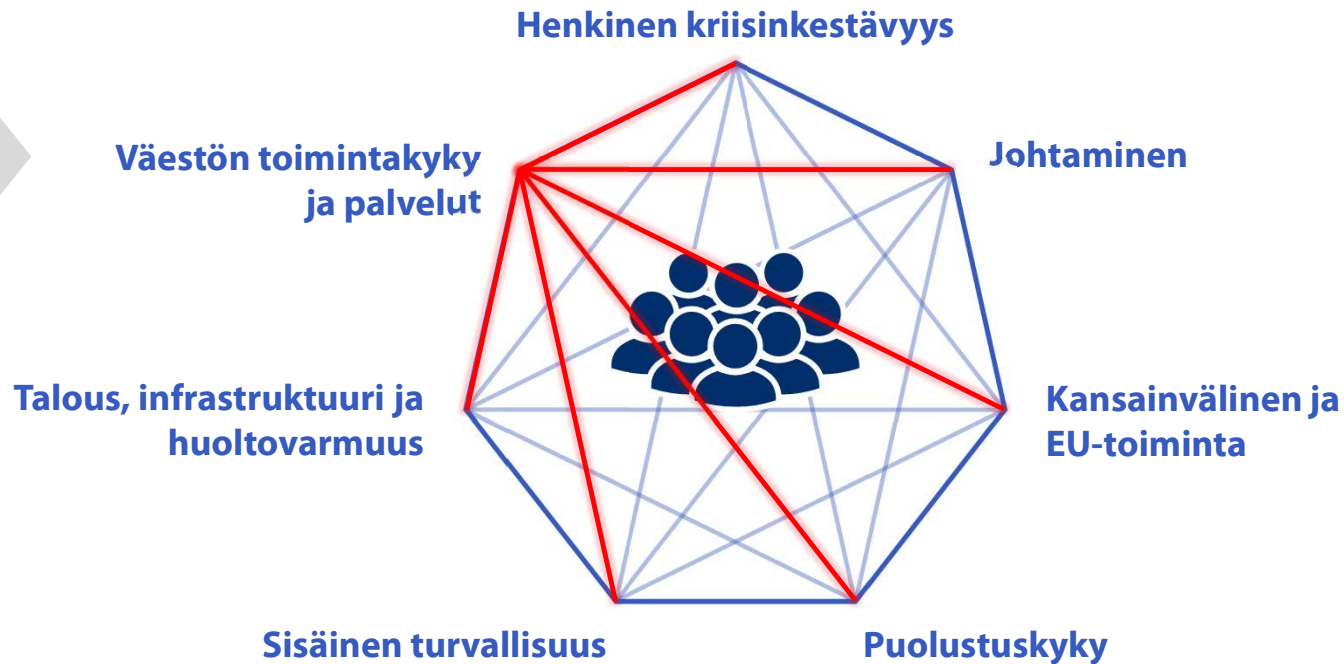

Viranomaiset, elinkeinoelämä, järjestöt ja kansalaiset yhdessä.

Tavoitteena turvata yhteiskunnan toiminnan kannalta välttämättömät, kaikissa tilanteissa ylläpidettävät **Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot**

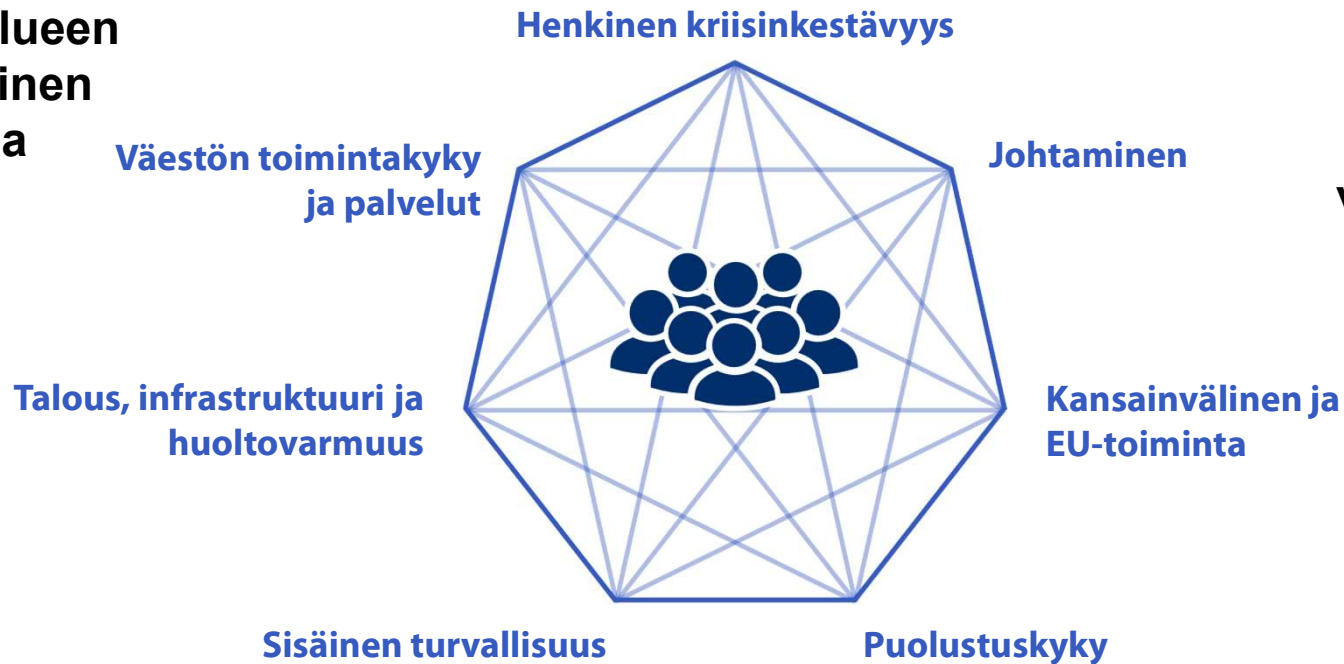
Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

Uhka yhteen
vaikuttaa
kaikkiin

Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot

**Yhden alueen
turvaaminen
vahvistaa
kaikkia**

**Mutta mikä
määrittää,
mitä kohtaan
varaudumme?**

Kansallinen riskiarvio

Kuvasi tunnistettuja riskejä joilla on laajaa kansallista merkitystä ja arvioi niiden vaikutusta yhteiskunnan elintärkeisiin toimintoihin.

Globaalit, kansalliset ja paikalliset uhat

Suomi on laaja maa, jossa uhat vaihtelevat alueittain. Myös tapahtumat maailmalla vaikuttavat meihin suuremmin ja nopeammin kuin koskaan aiemmin.

Uhkien ketjuuntumisvaikutus

Uhkillä on tapana ketjuuntua ja ruokkia toisiaan. Luonnolliset tapahtumat, sattumat ja onnettomuudet sekä **Hybridivaikuttaminen** vaikuttavat kaikki toisiinsa.

Nähtyjä esimerkkejä hybridivaikuttamisesta

Savuverhot, taistelukentän valmistelu, keppiä ja porkkanaa (refleksiivinen kontrolli), toiminnan testaus ja koepallot

Kansalaisiin vaikuttaminen:

Informaatiovaikuttaminen, polarisaation edistäminen ja mielenosoitukset

Kriittinen infrastruktuuri:

Yritys- ja alueostot, sabotaasi ja häirintä, kyberhyökkäykset, kaasuputket yms. vedenalainen infra

Viranomaistoimintaan vaikuttaminen:

Painostus, tietopyynnöt ja muu viranomaistoiminnan kuormittaminen, laajamittainen maahantulo

Sotilaalliset keinot:

Pienet vihreät miehet, erikoisjoukko-operaatio rajoitetulla alueella, valtiorajaloukkaukset, GNSS-häirintä

Diplomaattiset keinot:

Vakoilu, nootit, karkotukset, edustustojen sulkeminen, värväykset

Taloudelliset keinot:

Belt and road; valtiomisteiset yhtiöt, boikotit

Pehmeät keinot:

Tiede ja tutkimus, kulttuuri, uskonto, historian uudelleen kirjoittaminen

Väestön toimintakyky ja palvelut

47. Sosiaaliturva: toimeentulon turvaaminen (STM)
48. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen turvaaminen (STM)
49. Kasvatus-, koulutus- ja tutkimusjärjestelmän ylläpitäminen (OKM)

Talous, infrastruktuuri ja huoltovarmuus

27. Taloudellisten voimavarojen hankkiminen ja kohdentaminen (VM)
28. Rahoitusjärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM)
29. Julkisen hallinnon toimintaedellytysten ja palvelujärjestelmän toiminnan turvaaminen (VM, SM, muut ministeriöt)
30. Vakuutus toiminnan turvaaminen (STM)
31. Energiahuollon turvaaminen (TEM)
32. Sää- ja olo
33. Liikenne- ja liikennevälineiden turvaaminen ja liittyvien k
34. Viestintä- ja viestintäpalvelujen toimintav
35. Kyberturvallisuuden turvaaminen (LVM, muut ministeriöt)
36. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien toimivuuden sekä keskeisten tarvikkeiden saatavuuden turvaaminen (STM, TEM, VM)
37. Ympäristön muutosten, luontokadon ja ilmastonmuutoksen havainnointi ja seuranta sekä niistä aiheutuvien uhkien torjunta ja muutoksiin varautuminen (YM, MMM, muut ministeriöt)
38. Jätehuollon turvaaminen (YM)
39. Rakentamisen turvaaminen (YM)
40. Asumisen turvaaminen (YM)
41. Vesihuollon turvaaminen (MMM, STM, YM)
42. Tulva- ja kuivuusriskien hallinta ja patoturvallisuuden varmistaminen (MMM)
43. Työvoiman saannin turvaaminen (TEM)
44. Elintärkeän teollisuus- ja palvelutuotannon turvaaminen (TEM)
45. Elintärkeiden ja päivittäistavarahuollon turvaaminen (MMM, TEM, STM, UM, VM)
46. Varautuminen ja turvallisuuden varmistaminen (TEM, LVM, PLM, SM, UM, VM, MMM, YM, OKM)

Henkinen kriinkestävyys

50. Kulttuuripalvelujen ylläpitäminen ja kulttuuriomaisuuden suojele (OKM)
51. Hengellisen toiminnan edellytysten turvaaminen (OKM)
52. Nuorisotyön ja -toiminnan sekä liikunnan kansalaistoiminnan ylläpitäminen (OKM)
53. Viestintä (Kaikki ministeriöt)
54. Syrjäytymisen ja eriarvoisuuden ehkäiseminen (STM, OKM, TEM)
55. Vapaaehtoistoiminnan edistäminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)
56. Väestön toipuminen (Kaikki ministeriöt ja järjestöt)

Johtaminen

1. Valtion ylimmän johdon päätöksenteon tukeminen ja toimintaedellytysten turvaaminen (VNK)
2. Valtion ylimmän johdon tilannekuvan ylläpitäminen (VNK, muut ministeriöt)
3. Viestinnän toimivuus (VNK, muut ministeriöt)

Kansainvälinen ja EU-toiminta

4. Suomen toiminta Euroopan unionissa; EU-asioiden kansallisen valmistelun ja käsittelyn, yhteisvastuun sekä keskinäisen avunannon turvaaminen (VNK, muut ministeriöt)
5. Kansainvälisten suhteiden ylläpitäminen ja kehittäminen

Jatkuva tutkimus ja arviointi

Puolustuskyky

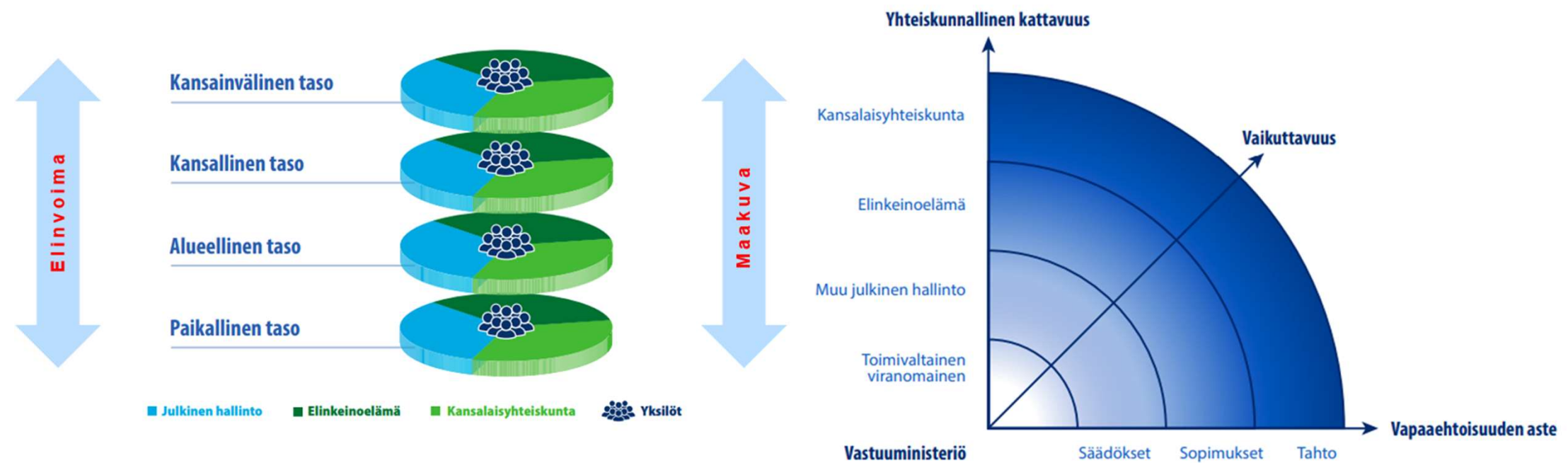
9. Suomen sotilaallinen puolustaminen (PLM)
10. Kokonaismaanpuolustuksen yhteensovittaminen (PLM, muut ministeriöt)

Sisäinen turvallisuus

11. Oikeusjärjestelmän toimintakyvyn turvaaminen (OM, SM)
12. Vaalien toimeenpanon ja demokratian edellytysten turvaaminen (OM)
13. Yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitäminen (SM)
14. Yhteiskuntajärjestystä vaarantavan rikollisuuden torjunta (SM, OM)
15. Rajaturvallisuuden varmistaminen (SM)
16. Ulkomaan tavaraliikenteen toimitusketjujen turvallisuuden ja tavaraturvallisuuden varmistaminen (VM)
17. Väestön suojaaminen (SM)

18. Meripelastuksen suorituskyvyn varmistaminen (SM)
19. Häätakeskustoiminta (SM, STM)
20. Pelastustoimi (SM, STM)
21. Maahanmuuton prosessien turvaaminen (SM, UM, TEM)
22. Laajamittaisen tai välineellistetyn maahantulon hallinta (SM)
23. Ympäristövahinkojen torjunta ja ennaltaehkäisy (SM, YM, LVM, TEM, PLM)
24. Biologisiin uhkiiin varautuminen (STM, MMM, PLM, YM, UM, SM, VM, TEM)
25. Säteilyvaaratilanteisiin varautuminen (STM, SM, MMM, YM, PLM, TEM)
26. Kemikaaliuhkiiin varautuminen (STM, SM, YM, PLM, TEM, LVM, VM)

Kokonaisturvallisuuden vaikuttavuus ja kattavuus

Arviointi kokonaisturvallisuuden johtamisen tukena?

- Yhteiskunnan turvallisuusraportti; varautumiskyky, jatkuvuus, vaste, johtaminen häiriötilanteessa, yhteistoiminta, sidosryhmät...
- Maturiteetti; miten integroitua, kattavaa, dynaamista ja jatkuvan parantamisen mukaista riskienhallinta on.
- Harjoitukset; tuloksena suositukset ja parannustoimet.
- Tilannekuvatoiminta; mitä on tapahtumassa ja mitä se merkitsee.

- Vaikuttavuus, ei vain ”tekemisen mittaaminen”.
- Ei vain paperilla, ilman siiloutumista tai riskiä staattisuudesta.

Miksi arviointi on kokonaisturvallisuuden johtamisessa kriittinen?

- **Monitoimijayhteistyö; yhteinen viitekehys, käsitteet ja tavoitteet**
- **Näkyväksi tekeminen; riskit ja resurssien kohdentaminen**
  - **Ei liian näkyväksi**
- **Toimeenpanon arviointi tuottaa päätöksenteon perustan; politiikka**
- **Kytkee opit seuraaviin toimenpiteisiin ja suunnitelmiin**
- **Toisaalta, miten päästään pois toimenpidelistasta kohti vaikutuslogiikoita; kokonaisturvallisuus kuuluu kaikille**
- **MITEN OPIT KÄÄNNETÄÄN PÄÄTÖKSIKSI???**

Turvallisuus lähtee yksilöstä

Yksilötasolta kumpuava luottamus ja yhteistyö toiminnan eri tasoilla ja niiden välillä on yhteiskunnan koossapitävä voima kaikissa olosuhteissa!

Kuva: 72tuntia.fi

Perustan muodostaa yksilöiden toimintakyky sekä turvallisuutta vahvistavat **tiedot, taidot ja asenne.**

Kuva: pelastustieto.fi

Yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrys **roolistaan osana suurempaa kokonaisuutta** varmistaa rajallisten resurssien tehokkaan hyödyntämiseen.

Kyse on yksilön suhteesta ihmisiin ja yhteisöihin ympärillään

Luottamus, suvaitsevaisuus, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä turhien vastakkainasetteluiden kitkeminen. Demokraattinen ja avoin yhteiskunta on haavoittuvainen, mutta lopulta myös kestävin järjestelmä.

Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Yhteiskunnan turvallisuusstrategia

Kokonaisturvallisuus kuuluu kaikille

Turvallisuuskomitea

Puolustusministeriö
Eteläinen Makasiinikatu 8
PL 31, 00131 HELSINKI
Puhelin: +358 295 16001
turvallisuuskomitea@gov.fi

Mirva Ojala

mirva.ojala@gov.fi

